

Шар ишк тек

(Можьгъл тууль)

Нег дакдж өрүггяр, деерән
ут гидг өвртä шар ишк, тек
дунгасн бääдлтäггяр хаша-
гъас гарв. Öврäs онгдан
сääхрүлх яманд юн бääхв?
Ишкс цуггяр үүнä өвриг нег
дууггяр мактад бääв.

—Ягъсн äвртä өврви,—гидж
теди келцхäv.

Тиигдж мактсиднь шар тек
ишк хәрүднь иигдж келв:

—Мини эн өврти йирин өвр
биш. Энти деед сакүснь ни-
льчяр, нег сө өсдж ургъв.
Нанд эн хурц джидсити Хур-
мси тенгрин бурхи белгидж
өгв. Унүгärн бички ишксин
күзүггынъ таславав, тансин
арсиг шуулавав, шингäд уга
өвстägгынъ гесити өлгдж авад
цүврүлнäv. Öврм ода эклäд
джахшиджана. Кехär седсән
күцäх цаг болад ирв.

Иигдж келн өбрән бääсн
ишксиг эклäд эн мөргв.

Нег цöбкн өдр онггрв.
Ишк тек өмнкäсн үлүггяр
уурлдг болад бääв. Нам дегд
давхларн, ишкст амрл өгл
уга зоваггäд, тöвкүн бääдл-
инь эн таслад ирв.

Нег дакдж ишкс хурдж
күүндчкäд, шар ишк текд
иигдж келцхäv:

—Не сән мана үр! Аргуулд,
бийән тат! Маниг оляд, мөргäд
бääдгән уур. Нохасас үлгүр ав-
лч: теднäs нег-негнäsнь арва-
ггäд кичг гарна, болв хоорнд-
ан мел гүвдлдäд бääдг тöлädән,
теди цуглрдж багар бääдж
чадхш. Хөн болхла хошаггä-
дас үлү хургъ гарггхш, ти-
гвчи теди хоорндан ноолдл уга,
эвәр бääцхәнä, тегäд цуглр-

ад, хамдан минггäдär йовцха-
на. Манд, ишкст, галзурджах
нохасас үлгүр авсн дорхнь
тагчг, эвärн бääдг хöдлä äдл
болхла сән бääдж. Эвцнггү
бääхлä ю болвчи кедж болх-
мн, гүвдлдätä күр эклхлä—юн
чиги керг бütл уга, цуцрад
йовх зöвтä.

Шар ишк тек, тоомсрта-
ухата үгсинь сонгсар седхш.
Тер улм догшрхад, өмнкäсн
уурта болад бääв. Цугтагг-
инь мөргх биш, бас му келäд,
хääкрдг болад ирв:

—Бор ишк тек мини көлиг
доладж өгтхä, күрнъ зүстәнъ
күзүггым мааджтха, цаггән
онггтәнъ сахлим ясад самлт-
ха. Цугтаггити тансиг, керг
уга ишкс, өвр деерән өлгчк-
нäv.

Эн үгән дегд чанггяр хää-
крдж келхлärн, аман ик гид-
гär ангггäлггдж секäд оркв,
тегäд толггä деернъ нег юмн
тасрв, түүнләнъ үүнä ут өвр-
снь хаджуднь хард унад одв.
Малч көвүн наадлад, кеерäs
олдж авсн хойр ут өвриг эн
азд ишкин тек толггä деер
боодж орксиг—тегäд цуггяр
медцхäv.

Күүнä өвр зүүхләнъ, тер
бийнъ үүнä толггäд дала цу-
си буув. Керм бийднъ йосн
тиим ут өвр урггсн болхла—
тер яях бääсн? Кедү цус
асхх билä?...

Нег сән, эн нääртä туудж
ишкнр дунд болсн. Эн йовдл
ämти дунд гарсн болхла, икл
му юмн болх билä.

Орчулснь КÖКТÄН ЭЛДÄ.